

**INFO
NOTA**

BASEL III

Basel Committee on Banking Supervision

WAT?

Het **Baselcomité** werd in **1974** opgericht door de **gouverneurs van 10 centrale banken**, waaronder de Belgische. Aanleiding was het **faillissement** van een kleine Duitse bank (Bankhaus Herstatt) en de daarop volgende **problemen op de financiële markten**.

Het comité houdt zich bezig met de **internationale harmonisatie van het toezicht op de financiële instellingen** door hierover **informatie** te verspreiden, **vorming** te geven en standaarden voor te stellen. Dit laatste is in de loop der jaren steeds belangrijker geworden.

Het comité heeft zelf **geen wettelijke machten**. Elk lid (land) bepaald zelf op welke manier de aanbevelingen omgezet worden. In de Europese Unie worden de aanbevelingen gewoonlijk omgezet in een richtlijn die de lidstaten vervolgens bekrachtigen in nationale wetgeving.

Het Baselcomité vormt samen met haar zusterorganisaties *International Organization of Securities Commissions (IOSC)* en *International Association of Insurance Supervisors (IAIS)* het zgn. *Joint Forum* voor de 3 genoemde sectoren.

WIE?

Momenteel zijn **27 landen** in het Baselcomité **vertegenwoordigd** via **hun centrale banken en toezichthouders**. Voor België nemen vertegenwoordigers van de Nationale Bank en CBFA deel.

WANNEER?

Het Baselcomité vergadert zo'n **4x per jaar**, maar heeft ook een **permanent secretariaat**.

Basel I, II, III,...

Het Baselcomité werd **in de financiële sector**, maar ook ver daarbuiten, vooral bekend dankzij de internationale standaarden Basel I, II en sinds kort ook III.

BASEL I (1988) – CAPITAL ACCORD

▶ DOEL

Voorkomen dat banken als gevolg van de harde concurrentie **ondergekapitaliseerd** zouden worden.

▶ MAATREGELEN

▶ Focus op **kredietrisico's**

▶ **5 categorieën van risicoweging** : 0%, 10%, 20%, 50%, 100%

▶ **Minimumkapitaalvereiste van 8%** tegenover uitstaande kredieten, na risicoweging

▶ **Opdeling van bankkapitaal in Tier 1 en Tier 2**

→ Tier 1 = kernkapitaal (aandelenvermogen en winstreserves)

→ Tier 2 = aanvullend kapitaal (bepaalde reserves, achtergestelde schuld,...)

▶ **Formule** : bedrag uitstaande kredieten na risicoweging * 8%
< bankkapitaal (= Tier 1+2)

BASEL II (2004) – NEW CAPITAL FRAMEWORK

▶ DOEL

Bazel I verfijnen (door de opkomst van gestructureerde producten werd Basel I achterhaald, en dus minder effectief).

▶ MAATREGELEN

▶ **Kapitaaltoewijzing nog risicogevoeliger maken** (dit had oa. gevolgen voor kredietverstrekking en krediettarieven voor ondernemingen)

▶ **Operationele risico's** onderscheiden van **kredietrisico's**

▶ **Regulair en economisch kapitaal** op elkaar afstemmen **om arbitrage te vermijden**

▶ Meer **bevoegdheden** en **instrumenten** voor **toezichthouders**

▶ Meer **transparantie** in de **publieke rapportering van banken**

BASEL III (12-09-2010)

▶ DOEL

De banken **crisisbestendiger maken** door kwetsbaarheid voor marktrisico's te verlagen

▶ MAATREGELEN

▶ **Grotere kapitaalbuffers!**

▶ **Kapitaalvereiste van 8%** op risicogewogen activa blijft in eerste instantie behouden, maar vanaf **2013** moet de **kwaliteit omhoog** (meer Tier 1) en vanaf **2016** gaat ook de kapitaalvereiste geleidelijk aan omhoog, tot **10,5%** vanaf **2019**.

▶ Nationale toezichthouders mogen bijkomend een **anti-cyclische buffer** van **maximaal 2,5%** opleggen.

▶ Introductie van 2 nieuwe ratio's (zie tabel op volgende pagina) :

- Liquidity Coverage Ratio
- Net Stable Funding Ratio

▶ TIMING

Ondanks de toegestane gefaseerde aanpak, is de kans groot dat de banken zich zo snel mogelijk willen herkapitaliseren, enerzijds onder morele druk van de regulatoren maar anderzijds ook wegens concurrentie op de aandelenmarkten (eerst komt, eerst maalt?). Deutsche Bank haalde op 12 september 2010 meteen al € 9,8 miljard extra kapitaal op.

De eerstvolgende stappen zijn alvast de bespreking van het akkoord door de G20 (november 2010) en vervolgens de omzetting van Basel III in een Europese richtlijn en Belgische regelgeving.

Economische gevolgen van Basel III

Door de grotere kapitaalvereisten zullen de banken de komende jaren **honderden miljarden extra kapitaal nodig hebben**... voor dezelfde activiteiten. Dit kan **diverse gevolgen** hebben :

- ▶ **Voor de klanten** (particulieren, ondernemingen én overheid) : verhoging van tarieven, vooral kredieten zouden duurder kunnen worden, en mogelijk komt er ook een rem op de kredietverstrekking, hiermee dreigen de banken alvast.
- ▶ **Voor de aandeelhouders** : verwatering van aandelenbelang, minder dividend
- ▶ **Voor het personeel** : zie hieronder
- ▶ **Voor de financiële sector in z'n geheel** zou Basel III wel eens de start kunnen betekenen van een nieuwe consolidatiegolf op nationaal (bv. Duitsland), Europees of mondiaal vlak.

Sociale gevolgen

- ▶ Als banken beslissen om het rendement voor de aandeelhouders quasi ongelimiteerd te maximaliseren, zoals de voorbije decennia gebeurde, dan zal men geen verminderde *return on equity (ROE)* aanvaarden en dus elders willen **besparen. Het personeel dreigt dan opnieuw gevisieerd te worden.**
- ▶ Een eventuele consolidatie in de financiële sector zou ongetwijfeld ook **negatieve gevolgen** hebben **op de werkgelegenheid.**
- ▶ **Voor de leden van de OR** : vraag naar **vorming Basel III** en naar de **concrete gevolgen voor uw financiële instelling.**

Maatschappelijk gezien is het principe van Basel III geen slechte zaak. Er worden meer garanties ingebouwd om te vermijden dat banken in de problemen komen.

Maar ...

- ▶ **Het valt sterk te betwijfelen of Basel III zal volstaan om toekomstige financiële crisissen te vermijden. De bankenlobby heeft haar slag grotendeels thuisgehaald** dankzij allerlei dreigementen zoals verminderde kredietverstrekking en negatieve gevolgen op de economische groei. Met als resultaat : de maatregelen zijn zwakker dan verwacht en treden slechts gefaseerd in voege, tot grote tevredenheid van de beurzen die de banken meteen beloonden met de ondertussen gekende, cynische koersstijgingen.
- ▶ Anderzijds staat het nu wel vast dat de banken meer garanties moeten inbouwen. En de financiële wetmatigheden leren ons : **garanties (zekerheden) kosten geld.**

De vraag is wie daarvoor moet opdraaien. Volgens BBTK-SETCa alvast niet het personeel, noch cliënteel, noch overheid !

Meer info over financiën
Uw contacten op
www.bbtck.org